



## แนวปฏิบัติที่ดีด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

### “การส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาด้านการเรียนรู้คู่การปฏิบัติ”

การประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาในรอบหลายปีที่ผ่านมา(ปีการศึกษา 2553-2555) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้ผลการประเมินที่แสดงถึงจุดเด่น/วิธีปฏิบัติของคณะในด้านกิจกรรมนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดกิจกรรมด้านการพัฒนาประสบการณ์วิชาการและวิชาชีพ อันสอดคล้องอัตลักษณ์ของคณะในตัวบ่งชี้ที่ 3.3.1 (มีกิจกรรมที่นำไปสู่การเรียนรู้คู่การปฏิบัติสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของคณะวิชา)

จากจุดเด่น/วิธีปฏิบัติข้างต้น คณะนิติศาสตร์จึงได้กำหนดแนวปฏิบัติที่ของคณะในประเด็น “การส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาด้านการเรียนรู้คู่การปฏิบัติ” เพื่อเผยแพร่ให้กับคณะนิติศาสตร์สถาบันการศึกษาอื่นๆ และหน่วยงานที่สนใจต่อไป โดยในที่นี้ ขอเสนอเป็นรูปแบบคำถาม-คำตอบ เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจของผู้อ่านมากยิ่งขึ้น

#### คำถาม : “การส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาด้านการเรียนรู้คู่การปฏิบัติ” สำคัญอย่างไร

ที่ผ่านมา การศึกษาวิชานิติศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษา มักจะเน้นการศึกษาเชิงทฤษฎีในห้องเรียนเป็นหลัก เพราะกฎหมายที่นักศึกษาต้องเรียนรู้ นั้น มีหลายแขนงหลายสาขาวิชาเป็นจำนวนมากที่ต้องศึกษาให้ครบถ้วนภายในระยะเวลา 4 ปี แต่ปัญหาที่พบตามมาก็คือ นักศึกษากฎหมายที่จบการศึกษาแล้ว กลับรู้แต่เพียงเนื้อหาสาระในตำรา แต่ไม่มีทักษะด้านอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพทางกฎหมาย โดยเฉพาะการร่างเอกสารทางกฎหมายต่างๆ และการเตรียมคดีขึ้นสู่ศาล ตลอดจนนักศึกษาบางคนไม่รู้ว่าเรียนจบไปแล้วจะประกอบวิชาชีพอะไร เนื่องจากไม่มีภาพว่าวิชาชีพทางกฎหมายแต่ละอย่าง ไม่ว่าจะเป็นนิติกร ทนายความ ที่ปรึกษากฎหมาย อัยการ ผู้พิพากษาต้องปฏิบัติงานอย่างไรบ้าง คณะนิติศาสตร์จึงเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมที่ต้องส่งเสริมการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางกฎหมาย เพื่อให้ให้นักศึกษามีทักษะที่สามารถนำไปใช้ควบคู่กับการเรียนในห้องเรียนได้ และนำไปใช้กับการประกอบวิชาชีพในอนาคต

#### คำถาม : คณะมี “การส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาด้านการเรียนรู้คู่การปฏิบัติ” อย่างไร

ในหลักสูตรของคณะนิติศาสตร์ มีหลายรายวิชาซึ่งเป็นรายวิชาเอกบังคับที่ต่างจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น และเป็นรายวิชาที่มุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติ อาทิ การให้คำแนะนำกฎหมายและโนตารีพับบลิค การเจรจาต่อรองและการร่างสัญญา เป็นต้น ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าคณะของเราได้เน้นการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาตั้งแต่อยู่ในห้องเรียนแล้ว นอกจากนั้น คณะยังได้จัดกิจกรรมนักศึกษาต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้คู่ปฏิบัติ อาทิ

(1) โครงการการแสดงศาลจำลอง เป็นกิจกรรมที่นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จะได้เรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีและความในศาล ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนในรายวิชา LA3402 การว่าความและศาลจำลอง และนำเสนอออกมาในรูปแบบของการแสดงศาลจำลอง โดยเปิดโอกาสให้ผู้สนใจทั่วไปเข้าชมในช่วงงานสัปดาห์วันรพีในแต่ละปี

(2) โครงการอบรมการร่างสัญญาพื้นฐาน เป็นกิจกรรมที่จัดให้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่จะเน้นให้นักศึกษารู้จักขั้นตอนและวิธีการร่างสัญญาพื้นฐานต่างๆ โดยการจัดอบรมจะมีการฝึกปฏิบัติควบคู่กับการบรรยาย

(3) **โครงการศึกษาดูงาน** เป็นกิจกรรมที่จัดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 2-4 เพื่อให้ นักศึกษาได้รู้จักหน่วยงานองค์กรที่ ดำเนินงานในด้านกฎหมายต่างๆ และส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีมุมมองและเห็นภาพของการประกอบวิชาชีพทางกฎหมายได้ กว้างขึ้น โดยทางคณะได้จัดศึกษาดูงานในหน่วยงานองค์กรหลายแห่งแตกต่างกันในแต่ละปี อาทิ ศาลรัฐธรรมนูญ ศาล ปกครอง ศาลยุติธรรม เรือนจำ กรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นต้น

(4) **โครงการฝึกงานภาคฤดูร้อน** เป็นโครงการที่จัดขึ้นให้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่กำลังจะขึ้นชั้นปีที่ 4 โดยทางคณะ จะขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน อาทิ ศาล อัยการ สำนักงานทนายความ บริษัทที่ปรึกษากฎหมาย สถานพินิจ กระทรวงยุติธรรม เป็นต้น เพื่อจัดส่งนักศึกษาเข้ารับการฝึกงาน มีระยะเวลาประมาณ 2 เดือน ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ ได้มีประสบการณ์ และนำความรู้ทางกฎหมายที่มีนั้นไปประยุกต์กับการปฏิบัติจริง ตลอดจนทางคณะเองก็จะได้รับรู้จุดบกพร่องที่ สามารถนำมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของคณะต่อไปได้

(5) **โครงการด้านการบริการวิชาการในรูปแบบต่างๆ** คณะได้มีกิจกรรมที่ให้นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ได้ฝึกปฏิบัติในการให้ คำปรึกษาและแนะนำทางกฎหมายแก่ประชาชน อันเป็นการบริการวิชาการสู่สังคม ผ่านโครงการมฉก.บริการชุมชนของมหาวิทยาลัย ซึ่งจะมีการลงพื้นที่ชุมชนต่างๆ เป็นประจำทุกเดือน โครงการให้ความรู้กฎหมายผ่านวิทยุชุมชน และโครงการศูนย์แนะนำกฎหมาย สำหรับประชาชนของคณะ

**คำถาม :** “การส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาด้านเรียนรู้คู่การปฏิบัติ” กับ PDCA

ในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาด้านเรียนรู้คู่การปฏิบัติ คณะได้ดำเนินการตามวงจรการบริหารงาน คุณภาพ (PDCA) โดยให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วม ทั้งในด้านการวางแผนเตรียมการ (PLAN) ที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เลือก สถานที่ฝึกงาน เสนอแนะสถานที่ศึกษาดูงาน หรือการกำหนดหัวข้อที่จะใช้ในการแสดงศาลจำลอง ในด้านดำเนินการ (DO) นักศึกษาจะเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมหลัก โดยมีอาจารย์เป็นผู้กำกับดูแลให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในด้าน การประเมินผล (CHECK) คณะได้มีการสอบถามนักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง (เช่น หน่วยที่รับฝึกงาน อาจารย์ผู้สอน เป็นต้น) ทั้งความพึงพอใจ ผลที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม ตลอดจนปัญหาและเสนอข้อเสนอนะแนะต่างๆ ผ่านการทำแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ ท้ายที่สุด ในด้านการปรับปรุงการแผนงานโครงการ (ACTION) คณะได้มีการผลการประเมินไปใช้การ ปรับปรุงการจัดกิจกรรมทุกปีอย่างต่อเนื่อง

**คำถาม :** ผลที่ได้รับจาก “การส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาด้านเรียนรู้คู่การปฏิบัติ”

ในส่วนของนักศึกษา นักศึกษาจะรู้จักวิชาชีพทางกฎหมายในหลายๆ สาขาวิชาชีพทั้งที่ทำงานอยู่ในภาครัฐและ ภาคเอกชน และรู้ว่าตนเองขาดทักษะหรือความรู้ความสามารถในด้านใด ที่ต้องนำไปปรับปรุงและไปเติมเต็มตนเอง ตลอดจน เป็นการเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนเข้าสู่การปฏิบัติงานจริงในอนาคต

ในส่วนของคณะ คณะได้เห็นถึงคุณภาพของนักศึกษา และสามารถนำมาใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนสอน หรือ แม้กระทั่งหลักสูตร ซึ่งที่ผ่านมาคณะได้มีการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรของคณะ ที่เน้นการปฏิบัติมากยิ่งขึ้น โดยการ ปรับโครงการฝึกงานภาคฤดูร้อนเดิม ให้เป็นรายวิชา LA 3133 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพกฎหมาย ซึ่งเป็นรายวิชาบังคับ อันทำให้นักศึกษาทุกคนได้ฝึกปฏิบัติจริงทางกฎหมาย โดยจะเปิดรายวิชานี้ในปีการศึกษา 2557 เป็นต้นไป